

אפ (אשדוד) 25294-01-25 - מ.ד. נ' ב"כ היועצת המשפטית - משרד הרווחה

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

א"פ 25294-01-25 ד ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
תיק חיצוני:

מספר בקשה: 6

בפני כב' השופטת עפרה גיא

מבקשים 1. מ.ד.

2. נ.ד.

באמצעות בא כוחם-

נגד

ב"כ היועצת המשפטית - משרד הרווחה

משיב

בעניין: מר פלוני

החלטה

עניינה של בקשה זו מנויים של המבקשים כאפוטרופסים על אחיהם.

1. המועמד הזקוק למינוי אפוטרופוס, מר פלוני כבן 60 לערך, שבעברו הרחוק אירועי הזנחה וחשש לסיכון עצמי.

2. אשתו של מר פלוני נפטרה לפני כחודשיים וחצי לערך והבקשה למינוי הוגשה על ידי אחיו.

3. מר פלוני יליד 1965, עלה בשנת 1984 ארצה ולו שלושה אחים, מהם שניים הם המבקשים. מר פלוני ואשתו נישאו בגיל מבוגר.

4. במסגרת הבקשה נטען כי מצבו הנפשי והרפואי של מר פלוני מתדרדר מדי יום, כאשר אחת הסיבות הינה הגעגועים לאשתו (מאז מועד הגשת הבקשה, נפטרה האישה), ברם לא צורפה תעודת רופא.

5. בתיק הוגש תסקיר העו"ס. במסגרת תסקירה ציינה העו"ס כי נפגשה עם מר פלוני. הוא היה מודע לפטירתה של אשתו. עוד התרשמה העו"ס כי הוא מבקש להישאר לבד ואין לו צורך באף אחד. ביתו נקי ומסודר. כך ציינה כי הוא חשדן ביחס למעורבות בני משפחתו וכועס על התערבותם בענייניו. נגד, בני המשפחה דואגים לו וחשים מחויבות להיות עמו בקשר.

5. עוד ציינה כי בני המשפחה מזהים התדרדרות במצבו הנפשי של מר פלוני. מאידך ציינה כי אין מידע עדכני על הצורך במינוי, ביקור הבית לא העלה חשש למצב סיכוני וכי איסוף המידע אודותיו מלמד כי מר פלוני משלם את תשלומי הארנונה בשוברים הדורשים התארגנות, אקטיביות ותובנה ביחס למועדי התשלום. בנסיבות אלו, לא המליצה על המינוי ובעמדתה זו אף תמך ב"כ היועצת המשפטית.

6. בנסיבות אלו מצאתי מקום להורות על מינוי אפוטרופוס לדין למר פלוני. מעיון בכתב העמדה שהוגש על ידי האפוטרופא מתברר כי להתרשמותה מר פלוני מתגורר בדירה נקייה ומסודרת ומנהל ענייניו באופן תקין. כך הציג בפניה חשבון חשמל לחודשים מרץ עד מאי 2025 ששולם על ידו והחזיק בכיסו תעודת זהות וכסף מזומן.

עוד התרשמה כי מר פלוני דואג לענייניו באופן עצמאי, רוכש מוצרי מזון, מבשל, מכבס בגדיו ותולה אותם. הוא יוצא מביתו ולעיתים אף נוסע לתל אביב.

בשיחתה עמו הסביר כי אינו מעוניין במינוי אפוטרופוס, מבקש שיניחו לו לנפשו, הוא אינו נוטל טיפול רפואי שכן חש בטוב. עוד עולה מהשיחה כי אינו מאמין שאשתו נפטרה. על אף האמור, ציינה כי יתכן שמדובר בבלבול נוכח העובדה שאשתו שהתה בבית אבות החל משנת 2022.

בנוסף, ציינה כי לא התרשמה ממצב סיכוני ולא עלתה כל אינדיקציה לכך. בנסיבות אלו ונוכח התנגדותו הנחרצת למינוי, סברה כי אין להיעתר לבקשת המינוי.

7. מנגד, ציינו בני המשפחה כי מצבו של המועמד למינוי מדרדר. מר פלוני ללא טיפול רפואי ולא ניתן לדעת מתי החשש לסיכון עצמי ימומש בפועל. מר פלוני מכחיש את פטירת אשתו וסבור כי כולם משקרים לו. יש למנוע ממנו שוטטות במקומות בהם אין אנשים ומדובר במצב מסוכן מאחר והוא חשוף למכשולים. הם מבקשים למנוע הידרדרות במצבו וחשים מחויבים לו. הוא אינו מודע למצבו הרפואי, לא בקשר עם רופא המשפחה ואין כל מעקב רפואי מאז אושפז בעבר בכפייה. בקשתם מתיישבת עם הוראות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו.

8. נקודת המוצא הינה קיומה של חזקת כשרות לכל אדם לביצוע פעולות משפטיות כאמור בהוראות סעיף 1 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 (להלן: "**חוק הכשרות**") במסגרתו נקבע כי כל אדם כשר לפעולות משפטיות. בהתאם להוראות סעיף 33 (א)(4) לחוק

הכשרות בית משפט ימנה אפוטרופוס ל'אדם אחר שאינו יכול, בדרך קבע או דרך ארעי, לדאוג לענייניו, כולם או מקצתם, ואין מי שמוסמך ומוכן לדאוג להם במקומו'.

9. יש לפרש את חוק הכשרות וליישמו בהתאם לאמור בתיקון מספר 18 לחוק ובהתאם להוראות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו ובהתאם להם, בית משפט ימנה אפוטרופוס לאדם רק מקום בו לא ניתן לשמור על טובתו וזכויותיו בדרך המגבילה פחות את חירותו (ראו הוראות סעיפים 33א(1)-(3) וסעיף 33א(ב) לחוק הכשרות.

10. בפסיקה נקבע כי:

"הפגיעה באוטונומיה של הפרט בעצם המינוי ברורה. לא בנקל תיעשה פגיעה זו מתוך ההכרה של שיטתנו בכבוד האדם, בחירויותיו. לפיכך המצבים בהם תוגבל כשרותו של אדם לפעולות משפטיות הינם כאלה בהם.. "כושר שיפוטו של האדם נפגם כדי כך שהחברה רואה צורך להגן עליו מפני עצמו מפני מעשיו ומפני מחדליו שמקורם בשיפוט מציאות לקוי- ומפני הזולת, העשוי לנצל לרעה רפיסות-דעתו ואת כושר שיפוטו הלקוי..."

(ראו ע"א 4377-04 גל גורן הולצברג נ' הגב' אביבה מירז, פסקה 16. פורסם ביום 22/07/07).

11. אם כן, על מנת שבית משפט יורה על מינוי אפוטרופוס לאדם, יש צורך בהנחת תשתית ראויה לפיה הוא אינו מסוגל לדאוג לענייניו כולם או מקצתם ואין אחר שמוסמך ומוכן לדאוג לו.

12. המבקשים לא צרפו תעודת רופא לתמיכה בבקשתם ואף לו היו עושים כן, נראה כי לא היה בכך לכדי לסייע שכן לעמדתם מר פלוני אינו מטופל רפואית כלל.

13. עם זאת ולאחר עיון בתסקיר העו"ס ודיווח האפוטרופא לדין, התרשמתי כי חרף הנטען, מר פלוני דואג לענייניו היומיומיים. כך מתברר כי ביתו נקי ומסודר, הוא משלם חשבונות ארנונה וחשמל ולמעט חששם של אחיו הנובע ככל הנראה מאי הכרתו בפטירתה של אשתו ומגעגעיו אליה, לא התרשמתי כי קיים חשש מבוסס בנוגע למצבו.

14. אומנם מר פלוני אינו מכיר בפטירת אשתו, ברם, אין בכך לכדי להצדיק מינוי אפוטרופוס עבורו. זאת ועוד, ניתן כאמור, להסביר אי הכרה זו על רקע העובדה שאשתו אושפזה תקופה ארוכה בבית אבות.

15. כך גם אין בחשש כי ייגרם לו נזק על רקע שוטטות בכדי להצדיק לעת הזו מינוי אפוטרופוס על ענייני האישיים והרכושיים של מר פלוני.

16. כאמור לעיל, יש לפרש הוראות החוק ברקע הוראות חוק היסוד וכוונת המחוקק במסגרת החוק, דהיינו, הגנה על כבוד האדם וחירותו ברקע זכותו של כל אדם לחירות, אוטונומיה וכבוד מחד ומאידך, הגנה על אדם שאינו מסוגל לדאוג לענייניו.

17. משכך ובהיעדר תשתית ראייתית לפיה מר פלוני נמצא במצב שאין ביכולתו לדאוג לענייניו כולם או מקצתם, בהיעדר ראייה להתדרדרות במצבו הרפואי, על רקע התנגדותו העזה למינוי, נוכח התרשמות העו"ס והאפוטרופא לדין בדבר תפקודו העצמאי, אין די בחשש ערטילאי בדבר התדרדרות במצבו הרפואי ולפיכך, לא מצאתי מקום להיעתר למבוקש ולחורות על מינוי המבקשים כאפוטרופסים כמבוקש בבקשה.

אשר על כן, הבקשה בשלב זה נידחת.

אין באמור בכדי למנוע מהמבקשים להגיש הבקשה פעם נוספת, מקום בו יחול שינוי במצבו של מר פלוני.

עמדת המבקשים ביחס להמשך ההליך תוגש לתיק תוך 15 יום.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים, העו"ס והאפוטרופא לדין.

מותר לפרסום ללא פרטים מזהים ובשינוי הגהה ונוסח בלבד.

ניתנה היום, י"א אב תשפ"ה, 05 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.